

Klimat i zasoby naturalne). W ramach programu Równe szanse – edukacja, Polska Oficjalna Pomoc Rozwojowa proponuje działania w ramach takich zagadnień jak „Ułatwianie dostępu do wysokiej jakości edukacji” oraz „Poprawa dostępu do wysokiej jakości wykształcenia zawodowego oraz wsparcie procesów przekwalifikowania zawodowego”⁷.

References

1. Bylina S., System Bezpieczeństwa Narodowego. Aksjonormatywne studium w kontekście teoretycznym i praktycznym, Wydawnictwo UPH Siedlce, Drohiczyńskie Towarzystwo Naukowe, Siedlce-Drohiczyn 2017.
2. Ministerstwo Spraw Zagranicznych, *Plan współpracy rozwojowej w 2021 roku*, s. 9-10, file:///C:/Users/S%C5%81AWEK/Downloads/PlanWR2021_-_akceptacja_ostateczna.pdf, dostęp 05.05.2021.
3. *Polska Oficjalna Pomoc Rozwojowa w 2020 r. – wstępne dane*, <https://www.gov.pl/web/polskapomoc/polska-oficjalna-pomoc-rozwojowa-w-2020-r--wstepne-dane>, dostęp 05.05.2021.
4. *Polska pomoc*, <https://www.gov.pl/web/polskapomoc/aktorzy-dzialan-humanitarnych>, dostęp 05.05.2021.
5. *Protokół dodatkowy do Konwencji Genewskich z dnia 12 sierpnia 1949 r.*, sporządzony w Genewie dnia 8 czerwca, 1977 r., art. 2. <https://sip.lex.pl/akty-prawne/dzu-dziennik-ustaw/protokoly-dodatkowe-do-konwencji-genewskich-z-12-sierpnia-1949-r-16794697>, dostęp 05.05.2021.
6. Strengthening of the coordination of humanitarian emergency assistance of the United Nations, UN Doc. A/RES/46/182
7. Ustawa z dnia 16 września 2011 r. o współpracy rozwojowej, Dz. U. 2011 nr 234 poz. 1386.

Mgr Marcelina Puk

Katolicki Uniwersytet w Rużomberku

NOWOCZESNE TECHNOLOGIE W KSZTALCENIU OSOB NIEPELNOSPRAWNYCH

Proces formowania się cywilizacji informacyjnej postępuje nieuchronnie, zarówno w skali globalnej, jak i regionalnej, stąd nowocześnie rozumiana edukacja osób niepełnosprawnych musi podążać za tym śladem. Dla osób niepełnosprawnych istotny jest fakt, iż rewolucja techniczna, jaką niesie powszechna informatyzacja, spowoduje zmiany,

---

⁷ Ministerstwo Spraw Zagranicznych, *Plan współpracy rozwojowej w 2021 roku*, s. 9-10, file:///C:/Users/S%C5%81AWEK/Downloads/PlanWR2021_-_akceptacja_ostateczna.pdf, dostęp 05.05.2021.

które mogą znacząco wpłynąć na ich sytuację w społeczeństwie, w tym sytuację edukacyjną. Globalne sieci telekomunikacyjne umożliwiają nie tylko podejmowanie pracy na odległość, tzw. telepracy, co może stać się przełomem w zatrudnianiu osób, które z racji chociażby zaistniałej wady preferują pracę w domu, ale zmieniają podejście do organizacji i metod prowadzenia procesu nauki i rewalidacji niepełnosprawnych.

Zmiany zachodzące w życiu codziennym oraz w szkolnictwie powszechnym wymagają dokonania podobnych przeobrażeń w szkolnictwie specjalnym. Jednym z istotnych elementów tych zmian jest zastosowanie nowoczesnych technologii w procesie edukacyjno-rewalidacyjnym zarówno w płaszczyźnie oprogramowania, jak i specjalistycznego sprzętu. Programy i systemy komputerowe pozwalają zdiagnozować zaistniałą wadę, ocenić jej wpływ na rozwój dziecka, a następnie poprzez odpowiednio dobrane działania prowadzić zindywidualizowaną edukację i rewalidację. Służą one między innymi do kształtowania umiejętności niezbędnych do uwrażliwiania uszkodzonego narządu, słuchu czy wzroku, prowadzić działania kompensacyjne, wspomagać rozwój komunikacyjny, poprzez zmniejszanie zaburzeń mowy dźwiękowej.

Zastosowanie komputerów w szkolnictwie specjalnym jest nieco inne niż w szkolnictwie masowym. Edukacyjne programy multimedialne w szkolnictwie ogólnodostępnym zasadniczo przeznaczone są bowiem w większości do samodzielnej, domowej nauki ucznia. Komputer często wykorzystany jest jako medium utrwalające i kontrolujące, czyli staje się narzędziem indywidualizacji procesu nauczania oraz sprzyja dokonaniu samooceny przez ucznia. Te jego zalety mogą być wykorzystane również w pracy z uczniem niepełnosprawnym, w zależności jednak od stopnia i rodzaju upośledzenia dziecka konieczne jest, aby nauczyciel ukierunkowywał jego pracę, udzielając mu niezbędnych wskazówek, a w wypadku głębszych upośledzeń –pracował razem z nim. Komputerowa terapia pedagogiczna obejmuje pięć wzajemnie zazębiających się obszarów. Są to:

- 1) obszar percepcyjno - motoryczny,
- 2) słuchowy,
- 3) wzrokowy,

- 4) intelektualny,
- 5) psychoterapeutyczny.

Niezależnie od deficytów rozwojowych dziecka korzyści płynące z zastosowania technologii informacyjno-komunikacyjnej w procesie dydaktycznym niepełnosprawnych sprawiają, że rozszerzają się ich możliwości i rozwijają umiejętności w wielu obszarach funkcjonowania :

1) uczenie się – zastosowanie TIK wzbogaca sposoby zdobywania wiedzy i umiejętności, ułatwia rozwiązywanie problemów i podejmowanie decyzji oraz integruje doświadczenia i różne elementy wiedzy;

2) myślenie – wspomaga rozumienie złożoności zjawisk oraz umożliwia ich całościowe postrzeganie, a także wspomaga pracę twórczą; pomaga w poszukiwaniu, porządkowaniu i wykorzystaniu informacji pochodzących z różnych źródeł;

3) działanie - usprawnia organizację pracy oraz ułatwia posługiwanie się wieloma technikami i narzędziami pracy;

4) doskonalenie się - może przyczynić się do kształtowania postawy elastycznej i uwzględniającej zmiany, co wiąże się z gotowością do ciągłego uczenia się;

5) komunikowanie się - dostarcza środków do indywidualnych i grupowych prezentacji oraz do skutecznego komunikowania się, uczy więc porozumiewania się oraz sprzyja kontaktom międzyludzkim bez barier i uprzedzeń;

6) współpraca - ułatwia prace w grupie oraz osiągnięcie porozumienia, może być wykorzystana do nawiązywania i podtrzymywania kontaktów oraz budowania więzi międzyludzkich.

Bibliografia

1. Zielińska J., Edukacja dzieci z uszkodzeniem słuchu w społeczeństwie informacyjnym, Toruń: Wyd. Adam Marszałek, 2005.
2. Zielińska J., Diagnoza i terapia sprawności ortofonicznej dzieci z uszkodzeniem słuchu wspomagane techniką komputerową, Kraków: Wyd. Naukowe AP, 2004.
3. Siemieniecki B., Buczyńska J., *Komputer w rewalidacji*, Toruń: Wyd. Adam Marszałek, 2001.
4. Bekus K., Rola komputera i innych nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych w pracy dydaktycznej z dzieckiem niepełnosprawnym, <https://zspaleksandria.pl/wp-content/uploads/2016/01/Rola-komputera..pdf>